



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursurilor

în cauza civilă

Petru Anton împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți
acesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a
Republicii Moldova

(repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale
organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată)

împotriva deciziei din 25 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

Dosarul nr. 2ra-457/25
NR. PIGD 2-22154014-01-2ra-21072025

Stabilirea eronată de către instanțele ierarhic inferioare a cuantumului prejudiciului moral, încasat în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru - jud. M. Frunze
Curtea de Apel Centru - jud. M. Anton, C. Roșca, D. Dulghieru

11 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și de Procuratura Generală a Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 octombrie 2022, Petru Anton prin intermediul reprezentantului avocatului, Vasile Nicoară a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

2. În argumentarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin ordonanța din 5 martie 2018, s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. 2018970217, în temeiul art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, privind preținse fapte de corupție atribuite unor persoane publice din cadrul Direcției Control Transport Rutier și Autogări a ANTA.

3. La 13 martie 2018, reclamantul a fost recunoscut în calitate de bănuț (art. 42 alin. (2), art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal), iar la 11 iunie 2018 a fost prelungit termenul menținerii în această calitate, reținându-se lipsa unor probe suficiente pentru înaintarea învinuirii.

4. Prin ordonanța din 25 iulie 2018 s-a dispus reținerea reclamantului (art. 324 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal), reținerea de fapt având loc la 26 iulie 2018, ora 06:50. La aceeași dată au fost efectuate percheziții la domiciliul reclamantului și la biroul său de serviciu din incinta ANTA, fiind ridicate bunuri și înscrisuri. Prin ordonanța din 27 iulie 2018, reclamantul a fost pus sub învinuire (art. 324 alin. (3) lit. c) Cod penal și art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal). Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 28 iulie 2018, s-a aplicat măsura preventivă a arestului la domiciliu pe 30 de zile, prelungită prin încheierea din 21 august 2018.

5. Prin ordinul ANTA nr. 119-p din 17 august 2018, reclamantul a fost suspendat din funcția de șef-adjunct al Direcției control rutier, autogări și protecția consumatorilor, în temeiul art. 76 lit. j) Codul muncii, în baza demersului

Procuraturii Anticorupție din 6 august 2018, până la adoptarea hotărârii definitive în cauza penală.

6. La 4 septembrie 2018, în baza actelor procesuale și a încheierii judecătorului de instrucție din 15 august 2018, s-a aplicat sechestru asupra mai multor bunuri imobile aparținând reclamantului (cote-părți din imobile situate în mun. Chișinău și terenuri în r-l Șoldănești și r-l Criuleni).

7. Prin ordonanța din 19 martie 2020, reclamantul a fost scos de sub urmărire penală pe motiv de lipsă a elementelor infracțiunilor, iar procesul penal a fost clasat; concomitent, s-a dispus ridicarea sechestrelor și s-a constatat încetarea de drept a suspendării provizorii din funcție. Prin ordinul ANTA nr. 10-p din 26 martie 2020, s-a anulat ordinul de suspendare și reclamantul a fost reîncadrat în funcție, cu efectuarea calculului salariale începând cu 26 martie 2020. Pentru perioada suspendării, reclamantul nu a beneficiat de plăți salariale; potrivit certificatului ANTA din 16 iulie 2021, venitul salarial pentru ultimele 12 luni anterior ingerinței a fost de 241.990,83 lei (media 20.165,90 lei/lună).

8. Reclamantul a suportat cheltuieli de asistență juridică în cauza penală în cuantum de 6.400 lei.

9. Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe legislația națională și jurisprudența CSJ, invocând caracterul obiectiv al răspunderii statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare (art. 1405 Cod civil și art. 3 alin. (2) din Legea nr. 1545/1998).

10. Reclamantul a susținut că, fiind vizat în cauza penală, a fost supus unor măsuri de constrângere ce au constituit ingerințe în drepturile garantate de art. 5 și 8 CEDO, precum și de art. 1 Protocolul nr. 1, iar scoaterea sa de sub urmărire penală din 19 martie 2020 reprezintă temei de reabilitare și conferă drept la repararea prejudiciului potrivit art. 6 lit. b) și art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998.

11. La stabilirea prejudiciului moral, reclamantul a invocat criteriile prevăzute de art. 11 din Legea nr. 1545/1998 (gravitatea acuzațiilor, durata urmăririi penale, durata detenției/arestului la domiciliu, impactul asupra reputației și integrității morale), principiile compensării echitabile, precum și orientările CtEDO și recomandările relevante, solicitând în total 200.000 lei cu titlu de prejudiciu moral (distinct pentru ingerințele aferente art. 5, art. 8 și art. 1 Protocolul nr. 1).

12. Cu privire la prejudiciul material, reclamantul a solicitat compensarea salariului și a altor venituri provenite din muncă, de care a fost privat în perioada suspendării (20 luni), în sumă de 403.318 lei, precum și ajustarea parțială pentru inflație în cuantum de 147.522,02 lei, 6.400 lei cheltuieli de asistență juridică, total prejudiciu material 557.240,02 lei.

13. În temeiul Legii nr. 1545/1998, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii și încasarea din bugetul de stat a sumei totale de 757.240,02 lei (prejudiciu moral 200.000 lei și prejudiciu material 557.240,02 lei), precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 70.000 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin [hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023](#), acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Petru Anton, suma de 389.721,92 lei cu titlu de prejudiciu material (cu calcularea și reținerea plăților obligatorii), suma de 6.500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cauza penală, suma de 120.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 20.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 25 aprilie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată și pretențiile formulate de reclamant.

16. La 27 aprilie 2023, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023, solicitând casarea hotărârii și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse integral pretențiile formulate de reclamant.

17. La 27 aprilie 2023, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

18. La 2 mai 2023, avocatul Vasile Nicoară, în interesele lui Petru Anton, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea ce vizează respingerea pretențiilor privind încasarea prejudiciului calculat prin aplicarea coeficientului de inflație, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în cuantum de 147.522,02 lei, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care aceste pretenții să fie admise integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

19. Prin [decizia Curții de Apel Centru din 25 martie 2025](#), au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală și a fost admis apelul declarat de avocatul Vasile Nicoară în interesele lui Petru Anton. S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023, în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material rezultat din aplicarea coeficientului de inflație și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a dispus încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Petru Anton, a sumei de 147.522,02 lei, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998. În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

20. În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că, prin ordonanța din 05 martie 2018, emisă de organul de urmărire penală al CNA, s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza nr. 2018970217, pe fapta prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar la 13 martie 2018 Petru Anton a fost recunoscut în calitate de bănuț, termenul menținerii în această calitate fiind ulterior prelungit prin ordonanța procurorului din 11 iunie 2018. Totodată, instanța a constatat că, la 26 iulie 2018, reclamantul a fost reținut (ora 06:50), au fost efectuate percheziții la domiciliu și la biroul de serviciu, iar prin ordonanța din 27 iulie 2018 acesta a fost pus sub învinuire; prin încheierile judecătorului de instrucție din 28 iulie 2018 și 21 august 2018 i-a fost aplicată și prelungită măsura preventivă a arestului la domiciliu. Instanța de apel a mai reținut că, în baza demersului Procuraturii Anticorupție din 06 august 2018, reclamantul a fost suspendat din funcție prin ordinul ANTA nr. 119-p din 17 august 2018, iar asupra bunurilor sale a fost aplicat sechestru în temeiul actelor procesuale din 15 august 2018, materializat prin procesul-verbal din 04 septembrie 2018.

21. În continuare, Colegiul a constatat că, prin ordonanța procurorului din 19 martie 2020, Petru Anton a fost scos de sub urmărire penală pe motivul lipsei elementelor infracțiunilor, procesul penal fiind clasat, concomitent fiind dispusă ridicarea sechestrelor și încetarea de drept a suspendării provizorii din funcție; ulterior, prin ordinul ANTA nr. 10-p din 26 martie 2020, ordinul de suspendare a fost anulat, iar reclamantul a fost reîncadrat în funcție. Raportat la aceste împrejurări, instanța de apel a concluzionat că, în speță, sunt incidente dispozițiile Legii nr. 1545 din 25.02.1998, iar dreptul la repararea prejudiciului a rezultat din actul de reabilitare – scoaterea de sub urmărire penală – în coroborare cu prevederile art. 3 și art. 6 lit. b) din Lege, precum și cu art. 2007 Cod civil, răspunderea statului fiind una obiectivă, cu repararea integrală a prejudiciului.

22. Sub aspectul prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că probatoriul administrat a confirmat existența suferințelor psihice și legătura de cauzalitate cu măsurile procesuale aplicate (reținere/arest la domiciliu, percheziții, sechestru,

suspendare din funcție), iar suma de 120.000 lei stabilită de prima instanță a fost apreciată ca echitabilă și rezonabilă, în raport cu criteriile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998 și cu principiile compensării echitabile.

23. În ceea ce privește prejudiciul material, instanța de apel a constatat că prima instanță a omis nejustificat aplicarea art. 8 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998 privind ajustarea cu coeficientul de inflație a compensației aferente salariului ratat și, apreciind cererea ca întemeiată, a admis pretenția privind suma de 147.522,02 lei. Criticile apelanților (Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală) au fost respinse ca neîntemeiate, iar cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 20.000 lei au fost menținute, fiind considerate dovedite și rezonabile în raport cu complexitatea cauzei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 11 iulie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

25. În motivarea recursului, întemeiat pe art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, recurentul a invocat caracterul arbitrar al soluțiilor instanțelor inferioare, susținând că acestea se bazează pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor și pe aplicarea eronată a Legii nr. 1545/1998, în condițiile în care dispozițiile art. 3 și art. 6 din lege trebuie aplicate cumulativ. Totodată, a susținut că în cauză lipsesc acte procesuale care să constate expres ilegalitatea măsurilor de urmărire penală, iar simpla recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț sau învinuit nu echivalează cu tragerea ilegală la răspundere penală.

26. Sub aspectul despăgubirilor, recurentul a contestat temeinicia prejudiciului moral și caracterul rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, invocând neîndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 118 și art. 96 din Codul de procedură civilă. De asemenea, a susținut că prejudiciul material și aplicarea coeficientului de inflație au fost stabilite fără un calcul cert, cu caracter speculativ, și că eventualele compensații urmau a fi raportate la salariul net, nu la venitul brut.

27. La 7 august 2025, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, solicitând casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie redus cuantumul prejudiciului moral acordat.

28. În motivarea recursului, recurentul a susținut că soluțiile instanțelor inferioare sunt neîntemeiate în partea ce ține de stabilirea și cuantumul prejudiciului moral, apreciind suma de 120.000 lei ca fiind excesivă și contrară

principiilor compensării rezonabile și echitabile prevăzute de art. 11 din Legea nr. 1545/1998 și normelor Codului civil. Totodată, a invocat lipsa unei constatări exprese a ilegalității acțiunilor de urmărire penală în procedura penală, condiție necesară pentru angajarea răspunderii statului, arătând că simpla desfășurare a urmăririi penale și atribuirea calității procesuale nu echivalează cu o faptă ilicită. De asemenea, a contestat temeinicia cheltuielilor de asistență juridică, susținând că acestea nu au fost probate sub aspectul caracterului necesar, efectiv angajat și rezonabil, în raport cu standardele Curții Europene a Drepturilor Omului.

29. La 7 august 2025, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, solicitând casarea integrală a acesteia și respingerea acțiunii.

30. În motivarea recursului, a invocat aprecierea vădit nerezonabilă a probelor și aplicarea eronată a Legii nr. 1545/1998, susținând că nu este întrunit actul de reabilitare și nu a fost constatată ilegalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală. Totodată, a contestat temeinicia prejudiciului material și aplicarea coeficientului de inflație, arătând că sumele au fost calculate fără respectarea art. 7 și 8 din lege și pe baza salariului brut, nu net.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

32. Art. 431 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. (2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. (3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. (4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

33. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.”

34. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

35. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

36. Art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

37. Art. 2 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(2) Acțiunile ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).”

38. Art. 3 alin. (1) lit. a), c) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.”

39. Art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.”

40. Art. 11 alin. (1)-(3) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

- c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;
- d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată;
- e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;
- f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;
- g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;
- h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

(2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.”

41. Art. 7 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„În cazurile menționate la art. 3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:

- a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite;
- d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite;
- e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică.”

42. Art. 8 alin. (1)-(3) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Cuantumul sumelor de compensare a prejudiciului, prevăzute la art. 7 lit. a), se calculează pornindu-se de la câștigul mediu lunar al persoanei fizice la momentul cauzării prejudiciului, cu aplicarea coeficientului de inflație;

(3) Pentru cuantificarea prejudiciului reparabil, câștigul mediu lunar se calculează după cum urmează:

lit. b) persoanelor neangajate prin contract de muncă - prin împărțirea la 12 a sumei venitului total pentru anul precedent.”

43. Art. 2007 alin. (1) lit. a) din Codul civil:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri:

- a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.”

44. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

45. Sub aspectul respectării termenului de declarare a recursului, Completul de judecată constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Centru a fost pronunțat în ședință publică la data de 25 martie 2025, iar decizia motivată a fost comunicată participanților la proces la 7 iulie 2025. În aceste condiții, recursurile declarate de Ministerul Justiției la 11 iulie 2025, de Procuratura Generală la 7 august 2025 și de Ministerul Finanțelor la 26 august 2025 au fost depuse în termenul legal prevăzut de lege (a se vedea pct. 31).

46. Completul de judecată, examinând recursurile declarate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor împotriva deciziei instanței de apel, constată că obiectul acestora îl constituie verificarea legalității și proporționalității cuantumului despăgubirilor acordate pentru prejudiciul moral și material, stabilite în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, prin prisma criteriilor legale incidente și a principiului echității.

47. Sub aspectul prejudiciului material, Completul de judecată reține că instanța de apel a aplicat în mod corect normele de drept material incidente, procedând la stabilirea venitului ratat și la actualizarea acestuia prin aplicarea coeficientului de inflație, în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998. În aceste circumstanțe, instanța de apel a apreciat în mod întemeiat pretențiile reclamantului ca fiind proporționale scopului reparării integrale a prejudiciului, admitând cererea în partea ce ține de încasarea sumei de 147.522,02 lei, sumă care corespunde principiului echității, criteriului reparării efective a prejudiciului și exigențelor prevăzute de legea specială.

48. În ceea ce privește prejudiciul moral, Completul de judecată reține că, deși instanța de apel a identificat corect cadrul juridic aplicabil și a constatat existența unui asemenea prejudiciu, aceasta nu a respectat pe deplin criteriile legale de cuantificare, motiv pentru care urmează a fi reevaluat cuantumul despăgubirii

acordate, astfel încât acesta să reflecte în mod echitabil gravitatea suferințelor suportate de reclamant.

49. Din actele cauzei rezultă că urmărirea penală a fost pornită la 05 martie 2018 (cauza penală nr. 2018970217) pentru infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar la 13 martie 2018 Petru Anton a fost recunoscut în calitate de bănuit pentru infracțiunile prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) și art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, termenul menținerii în această calitate fiind prelungit prin ordonanța procurorului din 11 iunie 2018. La 26 iulie 2018 acesta a fost reținut (ora 06:50), au fost efectuate percheziții la domiciliu și la locul de muncă, iar prin ordonanța din 27 iulie 2018 a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. c) Cod penal și art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal. Prin încheierile judecătorului de instrucție din 28 iulie 2018 și 21 august 2018 i-a fost aplicată și prelungită măsura preventivă a arestului la domiciliu. Prin ordinul ANTA nr. 119-p din 17 august 2018, emis în baza demersului Procuraturii Anticorupție din 06 august 2018, acesta a fost suspendat din funcție, iar asupra bunurilor sale a fost aplicat sechestru în temeiul actelor procesuale din 15 august 2018, materializat prin procesul-verbal din 04 septembrie 2018. Prin ordonanța din 19 martie 2020, Petru Anton a fost scos de sub urmărire penală pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal.

50. Aceste circumstanțe au justificat concluzia instanței de apel potrivit căreia Petru Anton întrunește condițiile legale pentru acordarea despăgubirilor în temeiul Legii nr. 1545/1998, care recunoaște orice temeii de reabilitare, inclusiv scoaterea persoanei de sub urmărire penală, ca bază pentru repararea prejudiciului.

51. Coroborând prevederile legale aplicabile cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanțele inferioare au constatat existența unui prejudiciu moral cauzat reclamantului. Potrivit art. 11 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, mărimea compensației se stabilește în baza criteriilor legale, unul dintre principiile directe fiind echitatea, care presupune acordarea unei despăgubiri juste și rezonabile.

52. Curtea constată că instanța de apel a reținut corect existența prejudiciului moral, însă cuantumul de 120 000 lei stabilit cu acest titlu apare ca fiind excesiv în raport cu gravitatea și natura suferințelor constatate.

53. Completul de judecată reține că, în perioada 13 martie 2018 – 19 martie 2020, Petru Anton a avut calitatea de bănuit și ulterior învinuit în cauza penală, fiind supus unor măsuri de constrângere, inclusiv reținerii și arestului la domiciliu, urmărirea penală desfășurându-se pe o durată totală de aproximativ 2 ani.

54. Raportând prevederile legale incidente la particularitățile speței, Completul de judecată reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor, urmează a fi avute în vedere consecințele sociale suportate de reclamant, precum și durata încălcării drepturilor sale.

55. Completul de judecată constată că acțiunile organelor de urmărire penală și ale procuraturii, materializate prin punerea sub învinuire și aplicarea măsurilor de constrângere - reținerea și arestul la domiciliu - au avut un impact semnificativ asupra vieții sociale a reclamantului, generând suferințe morale și afectându-i demnitatea și onoarea. Deși aceste acțiuni au cauzat un prejudiciu moral, circumstanțele concrete ale cauzei nu justifică în întregime cuantumul despăgubirii stabilite de instanța de apel.

56. Având în vedere că reclamantul a fost învinuit de comiterea unei infracțiuni grave, că i-au fost aplicate măsuri preventive sub formă de arest la domiciliu pe o durată totală de 62 de zile, că urmărirea penală s-a desfășurat pe parcursul a aproximativ 2 ani și că acesta a suportat suferințe morale, dar ținând cont, totodată, de principiile reparării echitabile și rezonabile a prejudiciului, Completul de judecată constată că suma de 120 000 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral apare ca fiind excesivă.

57. Completul de judecată apreciază că suma de 80 000 lei constituie o compensație rezonabilă, reflectând o evaluare justă a prejudiciului moral, corespunzătoare gravității și naturii suferințelor psihice suportate de reclamant. Acordarea daunelor morale are un caracter exclusiv compensatoriu, și nu punitiv.

58. Prin urmare, decizia instanței de apel urmează a fi modificată prin micșorarea cuantumului despăgubirii morale la suma de 80 000 lei, sumă suficientă pentru a atenua suferințele cauzate reclamantului și care este echitabilă și rezonabilă, în concordanță cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

59. Totodată, cuantumul de 80 000 lei este în concordanță cu practica Curții Supreme de Justiție în cauze similare soluționate în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 (*decizia nr: [2ra-196/25](#); decizia nr: [2ra-229/25](#)*).

60. Ținând cont de cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursurile declarate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, modifică decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea ce ține de cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral, diminuând suma de la 120 000 lei la 80 000 lei, iar în rest menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

61. În conformitate cu art. 442, art. 444, 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursurile declarate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor.

Modifică decizia din 25 martie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă Petru Anton împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, în partea ce ține de cuantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, prin diminuarea sumei de la 120 000 (una sută douăzeci de mii) lei la 80 000 (optzeci mii) lei.

În rest, menține decizia din 25 martie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat